



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **S. E.**, narozený dne X
státní příslušnost Turecká republika
bytem v České republice H. n. 166/10, Z.
zastoupený advokátem JUDr. Janem Juračkou
sídlem Tovární 881/7, 669 02 Znojmo

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 11. 2018, č. j. MV-106362-5/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Rozhodnutím žalované ze dne 27. 11. 2018, č. j. MV-106362-5/SO-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze

dne 24. 8. 2018, č. j. OAM-14556-33/ZM-2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla podle § 44a odst. 10 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, ve znění účinném do 14. 8. 2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobce o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty z důvodu, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, a to konkrétně zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) a přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Namítá, že napadené rozhodnutí nemůže obstát z důvodu nepřiměřené přísnosti a tvrdosti postupu správních orgánů vůči žalobci. Žalobce se trestných činů dopustil v rámci obrany proti útoku. Byl mu uložen pouze podmíněný trest odnětí svobody. Jinak žalobce nebyl soudně trestán, nepřetržitě žije a pracuje v České republice, je společníkem a jednatelem společnosti Mezopotámie s.r.o. Žalobce nemá možnost vrátit se do Turecka, neboť je tam pronásledován pro svou příslušnost ke kurdskému národu, v případě návratu mu hrozí nebezpečí smrti. Se žalobcem žije v České republice jeho manželka, které bylo uděleno povolení k pobytu. Správní orgány obou stupňů nerespektovaly osobní poměry a situaci žalobce.
3. Žalovaný ve svém vyjádření z důvodu, že žalobní námitky jsou takřka shodné s námitkami uplatněnými v odvolacím řízení, odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování soud vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
5. Na úvod soud poznamenává, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta“* (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Jelikož žalobce uplatňuje některé námitky (nepřiměřená přísnost a tvrdost postupu správních orgánů, nerespektování osobních poměrů a situace žalobce) zcela nekonkrétně, může na ně soud reagovat taktéž pouze v obecné rovině.
6. Pro posouzení důvodnosti žaloby je třeba prvé řadě postavit najisto, zda vůbec správní orgány měly zákonný důvod pro neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty žalobkyně. Následně je třeba vyřešit spornou otázku, zda se správní orgány měly zabývat

otázkou povahy, závažnosti, resp. okolnostmi spáchání trestného činu, za který byl žalobce pravomocně odsouzen, potažmo zda se měly zabývat druhem a typem uloženého trestu. Teprve poté bude moci soud zvážit žalobcem tvrzenou nepřiměřenou přísnost a tvrdost napadeného rozhodnutí.

7. Podle § 44a odst. 10 zákona o pobytu cizinců „[m]inisterstvo platnost zaměstnanecké karty neprodlouží, nesplňuje-li cizinec podmínky uvedené v § 42g odst. 2 písm. b) a c), § 42g odst. 3 nebo 4 anebo je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty (§ 46e)“.
8. Podle § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[m]inisterstvo zruší platnost zaměstnanecké karty z důvodů uvedených v § 37, z důvodu uvedeného v § 46 odst. 6 písm. b), d) nebo e) a dále, jestliže cizinci nebyla uznána odborná kvalifikace příslušným uznávacím orgánem“.
9. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pak platí, že ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, „jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu“.
10. Z výše citovaných ustanovení vyplývá, že ke zrušení platnosti zaměstnanecké karty, či neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty dochází z rozhodnutí ministerstva vnitra (mimo jiné) tehdy, pokud byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
11. Z obsahu správního spisu vyplývá a mezi účastníky řízení není sporné, že žalobce byl rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 26. 9. 2017, č. j. 3 T 156/2016-382, který nabyl právní moci dne 7. 3. 2018, shledán vinným z úmyslného spáchání zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku ve formě spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let. V důsledku uvedeného pravomocného odsouzení za úmyslný trestný čin byla nepochybně naplněna hypotéza § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Nutno poznamenat, že znění § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je jednoznačné a neposkytuje správnímu orgánu možnost užít správní uvážení, tj. zvažovat různé aspekty spáchaného úmyslného trestného činu, jakými jsou jeho závažnost a povaha, či rozlišovat mezi úmyslnými trestnými činy, které jsou důvodem pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty (resp. pro zamítnutí žádosti o její prodloužení), a které nikoliv (k tomu srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2017, č. j. 6 Azs 348/2017-26), potažmo mezi tresty odnětí svobody uloženými v podmíněné či nepodmíněné formě. Citované právní normy stanoví správnímu orgánu jednoznačně povinnost rozhodnout určitým způsobem za předpokladu splnění podmínek uvedených v zákoně (obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 8 As 34/2011-85, nebo ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013-51).
12. Pro úplnost krajský soud uvádí, že na uvedené závěry nemá vliv ani výslovná úprava § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, účinná od 1. 1. 2011, dle které „při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého

bydliště“. Povinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince totiž nelze vztahovat na všechna rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30, a ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015-27). K aplikaci ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců může, jak vyplývá ze znění § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, jakož i z posledně citovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu, může dojít teprve tehdy, pokud některé ustanovení zákona správnímu orgánu v konkrétním případě povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí ukládá. Správní orgán tedy obligatorně posuzuje přiměřenost jen těch rozhodnutí, u nichž to zákon o pobytu cizinců předpokládá. Ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců však správním orgánům neukládá povinnost posuzovat přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016-47, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 5 Azs 214/2017-37).

13. Otázkou výkladu § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a poměřování veřejného zájmu na ochraně před cizinci páchajícími úmyslnou trestnou činností v České republice a základního práva cizince na rodinný život v České republice se správní soudy zabývaly v minulosti již několikrát. Nejvyšší správní soud tak např. v rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101, konstatoval, že v obecné rovině *„test [test proporcionality mezi důvody pro nevydání pobytového oprávnění a samotným nevydáním pobytového oprávnění] provedl již zákonodárce při přijímání této zákonné úpravy a shledal, že zájem státu a společnosti na tom, aby se na území České republiky nezdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli odsouzeni, a mohli tedy představovat být jen potenciální hrozbu pro společnost, je mnohem důležitější a závažnější, než individuální právo tohoto cizince na ochranu jeho rodinného života“*. Uvedené závěry pak Nejvyšší správní soud potvrdil také v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47.
14. Zdejší soud nepopírá, že nelze zcela vyloučit možnost, že rozhodnutí o neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty bude nepřiměřeně zasahovat do práv účastníka řízení i v případě, kdy zákon správnímu orgánu neukládá obligatorně posoudit přiměřenost jeho dopadů (jako tomu je i v dalších případech stanovených v § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, oproti případům § 19 odst. 1, § 37 odst. 2, § 46a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ve kterých ona obligatorní povinnost správního orgánu stanovena je; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30). Nelze však odhlédnout od skutečnosti, že povinnost správních orgánů zvažovat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince by byla v projednávané věci dána tehdy, pokud by žalobce v průběhu správního řízení nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod konkrétně namítal. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017-35, *„[č]lánek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud stěžovatel v daném řízení namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců“*. Obecné tvrzení žalobce uvedené v odvolání o „nesprávném a přísném“ prvostupňovém rozhodnutí uvedené spíše jako závěr popsanych okolností spáchání trestného činu nelze považovat za řádnou námitku porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

15. Možnost případného zvážení individuálních okolností věci, kterého se žalobce domáhá, konkrétně závažnosti spáchaného trestného činu a dalších s tím souvisejících skutečností, připustil (byť ne zcela výslovně) Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101. Tuto výjimku však spojil s tím, že by se muselo jednat o případy, které nejsou obvyklé. Tento závěr převzal i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013-53, který pouze doplnil, že takovými neobvyklými případy „*by snad mohly být jen takové důvody, které by založily rozpor rozhodnutí se základními principy, na kterých je založen ústavní řád České republiky*“ (i v tomto ohledu však Nejvyšší správní soud pouze navázal na svůj dřívější rozsudek ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101). Žádné takové důvody však žalobce ve svém případě nepředestřel, jinými slovy neuvedl takové důvody, které by při nutnosti zohlednění principů materiálního právního státu vedly k tomu, aby právo na jeho soukromý a rodinný život převážilo nad ochranou veřejného zájmu na tom, aby se na území České republiky nezdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli odsouzeni (zde srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 8 As 34/2011-85, zejména jeho odstavec 23).
16. I v případech, kdy Nejvyšší správní soud připustil jistou míru zvažování otázky respektování soukromého a rodinného života cizince, uvedl, že „[t]ěžko však hovořit o základním právu v souvislosti s neprodloužením povolení k dlouhodobému pobytu; s tím musí každý cizinec počítat“ (odstavec 24 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47). Uvedený závěr je obdobně aplikovatelný také na případy prodlužování platnosti zaměstnanecké karty. Obdobné se týká kupř. i věci, kterou se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 22. 11. 2017, č. j. 6 Azs 348/2017-26. Zde sice dovodil jistou povinnost správních orgánů zabývat se dopadem rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu do soukromého a rodinného života cizince (v souvislosti s článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), nicméně i pochybení správního orgánu, který tak neučinil, nepovažoval s ohledem na nedostatečnost skutkových okolností uváděných cizincem, za důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí (srov. zejména body 10, 11, 12 posledně citovaného rozsudku, kdy skutkové a právní okolnosti věci lze připodobnit k okolnostem nyní prezentovaným žalobcem a vyplývajícím z obsahu spisu – nebezpečí hrozící žalobci v zemi jeho původu, dlouhodobý pobyt manželky na území České republiky, který není odvozen od žalobcova povolení k pobytu a čistě ekonomický účel pobytu jeho i manželky, kdy povolení k pobytu nebylo prodlouženo z důvodu spáchání úmyslného trestného činu).
17. Jak uváděl zdejší soud již v rámci usnesení, kterými ve věci žalobce rozhodoval o návrzích na přiznání odkladného účinku žalobě, žalobcem uváděné skutečnosti stran jeho pronásledování v Turecku a hrozbě nebezpečí smrti mohou být důvodem znemožňujícím jeho vycestování z území České republiky. Řízení o právě posuzované věci však není řízením, ve kterém by měly být tyto důvody zkoumány. Takovým řízením je případné řízení o udělení mezinárodní ochrany dle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, potažmo řízení o správním vyhoštění, v rámci něhož je Policie České republiky povinna si vyžádat závazné stanovisko ministerstva vnitra o tom, zda je vycestování cizince možné, nebo existují důvody ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců znemožňující jeho vycestování. Napadené rozhodnutí totiž není titulem, který by umožňoval vynutit opuštění území České republiky žalobcem. Tímto titulem může být případně až rozhodnutí o vyhoštění, proti němuž však může žalobce brojit opravnými prostředky, včetně samostatné žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobcem tvrzená hrozba nebezpečí smrti tedy není

újmou, která by mu hrozila v příčinné souvislosti se žalobou napadeným rozhodnutím, a která by tedy měla být zvažována v rámci posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do osobní sféry žalobce. Ani sám žalobce žádným způsobem nedokládá, že by tato újma měla vzniknout právě v příčinné souvislosti s napadeným rozhodnutím

18. Navíc v projednávané věci nebyla zrušena platnost žalobcovy zaměstnanecké karty, nýbrž byla „toliko“ zamítnuta jeho žádost o prodloužení této karty – z povahy časového omezení platnosti zaměstnanecké karty žalobce musel být srozuměn s možností jejího neprodloužení a nemohl, jak výše uvedeno, na další povolení k pobytu automaticky spoléhat.
19. Lze také poznamenat, že aniž by žalobce vznesl v rámci odvolacího řízení námitku nepřiměřeného zásahu prvostupňového rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života, žalovaná, byť ve velmi stručné podobě, v odůvodnění svého rozhodnutí s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101 vyjádřila názor, že *„[v]ěřný zájem na tom, aby na území České republiky nepobývali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli odsouzeni, a mohli by tedy představovat byť jen potencionální hrozbu pro společnost, má obecně zpravidla přednost před právem tohoto cizince žít spolu se svojí rodinou.“* Žalovaná tedy zcela jednoznačně páchání úmyslné trestné činnosti považuje za natolik závažné porušování veřejného pořádku České republiky, že ani právo žalobce na nerušený rodinný a soukromý život (v rozsahu, v jakém byl žalovanému z obsahu správního spisu znám) nemůže převážit nad veřejným zájmem státu na bezpečnost jeho obyvatel a dodržování právního řádu jako takového.
20. S uvedeným závěrem se zdejší soud zcela ztotožňuje. Žalobce si přitom mohl a měl být při páchání natolik závažného úmyslného trestného jednání vědom všech jeho možných důsledků, a to jak v rovině trestněprávní, tak i v rovině zákona o pobytu cizinců (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. IV. ÚS 108/97). Žije-li na území státu, jehož není občanem, musí počítat s tím, že jednání směřující proti závažným právem chráněným zájmům toho státu, jehož se dopustí, může mít s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát neumožní žalobci další pobyt na území, nebo rovnou ukončí jeho právo pobývat na území. Žalobce tak mohl a měl předpokládat, že svým jednáním vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice vedle sebe sama i svou manželku, a o to více se měl spáchání trestného činu vyvarovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2017, č. j. 5 Azs 274/2016-42, či rozsudek ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016-30).
21. Vzhledem k tomu, že ani v řízení před správními orgány, ani v řízení před soudem žalobce nepředestřel žádné skutkové okolnosti, které by svědčily o jakékoli specifičnosti, natožpak mimořádnosti jeho rodinné situace, neshledal zdejší soud důvod pro vyloučení aplikace § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Nelze tedy než konstatovat, že důsledky rozhodnutí, kterým nebyla prodloužena zaměstnanecká karta, považuje (vzhledem k důvodům stanoveným v zákoně o pobytu cizinců) za přiměřené již sám zákonodárce, tj. zjednodušeně řečeno, tento důsledek je zkrátka stanoven přímo zákonem, jakkoli jej žalobce subjektivně vnímá jako „nepřiměřeně přísný a tvrdý“.

IV. Shrnutí a náklady řízení

22. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

23. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13. května 2020

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu